

PEVEC

glasilo Pevske zveze

Izhaja kot mesečnik v dvojnih številkah in velja za celo leto z glasbeno prilogo vred 30 kron.

Uredništvo: Pred škofijo 3/II. — Uprava: Ljudski dom v Ljubljani.

P. Hugolin Sattner.

Dr. Fr. Kimovec.

P. H. Sattner je ena najizrazitejših osebnosti v vrsti slovenskih glasbenikov. Po stanu je ponižen sin sv. Frančiška, toda v Frančiškovem rjavem srednjeveškem odelu italijanskih kmetičev se skriva — kot se je v svetem

Frančišku — odličen stvariteljski umetniški duh.

Rodil se je 29. novembra 1851. v Kandiji pri Novem Mestu št. 20 — torej obhaja letos 70 letnico. Oče je bil poštni uradnik pri g. Toussaintu pl. Fichtenauu; po rodu je bil Nемец iz Tullna v N. Avstriji, mati, Alojzija Jutraš, pa Slovenka.

V drugi šoli je začel sklavirjem (1863); učil ga je P. Inoncencij Gnidovec, profesor matematike na frančiš-

Pater Hugolin Sattner.

čani so imeli svojo in vojaki — lovci — tudi svojo; po cele dni je poslušal, ko so se vadili v igranju. Dijaki so poleg šolskega zbora imeli še dva posebna zbora, ki so ju sami vežbali. Vsako nedeljo po maši so korakali na kapiteljski hrib, spotoma pa ves čas peli slovenske pesmi. Tudi v okofico so jo s pesmijo večkrat krenili. Kakor vidimo, je bilo tedaj v Novem mestu kaj lepo glasbeno življenje.

L. 1867. je potrkal na vrata Frančiškanskega samostana in je prejel 11. oktobra v Nazaretu na Štajerskem redovno obleko. Pomagal je tudi na

kanski gimnaziji. Kmalu se je lotil tudi gosli in začel peti na koru alt. V četrti šoli je prvokrat orgljal v Mirni peči pri dijaškem majniškem izletu. V peti šoli je pel tenor in v dijaškem orkestru godel na gosli. Takrat so imeli dijaki še vsak dan šolsko mašo in so ob delavnikih sami orglali in dirigirali. Trikrat na teden so imeli pevske vaje, trikrat pa orkestralne, vselej ob 6ih zvečer. Zelo se je zavzemal tudi za godbo: meš-

koru, pel in orglal. L. 1868. je odšel v Gorico, kjer študiral sedmo in osmo šolo in dve leti bogoslovja ter pel in orglal in vodil zbor.

L. 1872 je prišel v Ljubljano, študiral bogoslovje in pri frančiškanih prevzel vodstvo cerkvene glasbe. — L. 1874. je napravil slovesne obljube in bil 21. jul. posvečen v mašnika. Jeseni je šel v Novo Mesto za organista, učitelja na frančiškanski ljudski šoli in učitelja petja na gimnaziji. Ker tedaj slovenskih skladb skoro ni bilo, je moral za svoj dijaški zbor na novo komponirati. Te prve kompozicije je kesneje izdala „Glasbena matica“. — L. 1881. je moral pustiti ljudsko šolo; poučeval je do l. 1883. na gimnaziji verouk, tedaj pa se je zopet vrnil h glasbi.

L. 1890. je prišel v Ljubljano, kjer sta do l. 1906. s P. Angelikom Hribarjem skupaj delovala na frančiškanskem koru: P. Angelik je orglal, P. Hugolin pa dirigiral. Od l. 1906. (po P. Angelikovi smrti) pa sam vodi frančiškanski zbor, ki ga je tako dvignil, da je danes neoporečno prvi cerkveni zbor v Sloveniji, in kdo ve, če ne v vsej Jugoslaviji. Hkrati je l. 1895. prevzel obširno frančiškansko župnijo in jo spretno vodil do l. 1920. Deloval je tudi v izpovednici in na prižnici. Njegovi cerkveni govori — veliko jih je objavljenih — so jasni, pregledni, stvarni, po vsebini bogati; njegovo jasno, živo besedo je še danes prijetno poslušati.

Ko je bil star že 54 let, se je pri M. Hubadu začel učiti kontrapunkta in se mu z vso vnemo posvetil. Če je le nekaj minut utegnil, je že pisal naloge in reševal težkoče. V poznejših skladbah se ta pouk močno očituje. Zlasti pa je ta preobrat važen zato, ker se je P. H. Sattner tedaj lotil večjih del: simfoničnih pesnitev, oratorijev. Zajemljivo je, da je razen „Vnebovzvetja“ (Assumptio) vzel besedilo vselej iz Gregorčiča. Prva je prišla „Jeftejeva prisega“ l. 1910; l. 1911. je sledilo „Vnebovzvetje“ (Assumptio); l. 1914. „Oljki“; l. 1917. „Soči“; l. 1921. V pepelnični noči“. Za svojo 70. letnico je popolnoma preustrojil in na novo instrumentiral „Asumpcijo“ (Vnebovzvetje), ki jo je s svojim pomnoženim zborom sam izvajal letos v dneh 20. in 21. novembra v proslavo godú sv. Cecilije, zavetnice cerkvene glasbe, v frančiškanski cerkvi. Orkester je posodil dr. Čerin.

Njegovi redovni sobratje so vedeli ceniti njegovo neumorno, vestno delo in zato so ga — poleg važne službe frančiškega župnika — ponovno izbrali za razna zaupna opravila: gvardijan je bil že v Novem Mestu, v Ljubljani je zdaj že tretjič; štirikrat je bil defnitor, dvakrat kustus; ljubljanski škof dr. Jeglič ga je imenoval za svojega konzistorialnega svetnika.

To je zelo skromno opisana zunanja plat njegovega življenja. Notranja se pač najbolj javlja v njegovih glasbenih umotvorih. Doslej so izšla sledeča dela:

A. Cerkevne skladbe.

1. Cerkevne pesmi (1879); 2. Cerkevne pesmi na čast S. R. T. (1881); 3. Božične (1891); 4. Slava Bogu (mašne, 1893); 5. Slava Bogu (Marijine 1894, II. natis 1902); 6. Slava Jezusu (1903); 7. Šmarnice (1904); 8. Postne pesmi (1905); 9. Mašne pesmi (1906); 10. Marijine pesmi (1906); 11. Božične (pomnoženi natis 1908); 12. Mašne pesmi (pomnoženi natis 1908); 13. Missa Seraphica (1910); Štiri božične (C. Glasbenik 1910); 15. Te Deum (1911); 16. Sedem mašnih (C. Glasb. 1918); 17. Svetniške in prazniške pesmi doslej dva zvezka (1921); 18. Dve božičnici (1920). — Op. št. 3—5 je izdal skupaj s P. Angelikom Hribarjem št. 18. s Premrlom. Število skladb priobčenih v „Ceciliji“, v zbirki „Slava presv. Evarhistiji“, „Cerkvenem glasbeniku“ bi napolnilo novo mogočno sbirko.

B. Svetne skladbe.

1. Mešani zbori (1888); 2. Kje so moje rožice? — Za Klavir (1892); 3. Moški zbori (1894); 4. Vrbici, Naša pesem (1898); 5. Dva samospeva: Zaostali ptič, Naša zvezda (1907); 6. Štirje koncertni mešani zbori (1908); 7. Jeftejeva prisega (simf. pesnitev 1911); 8. Assumptio (oratorij 1911); 9. Oljki (simf. pesnitev 1914); 10. Soči (simf. pesnitev 1918); 11. V pepelnični noči (simf. pesnitev 1921); 12. Prenovljena Asumpcija (1921). Nekaj skladb je v „Novih akordih“ (Ribička) in „Pevcu“.

Če človek opazuje umetniški razvoj skladateljev, pride po natančnejšem preiskavanju do nepričakovanega sklepa, da je Sattner vse svoje glasbeno delovanje že iz prvih početkov osnoval na istem načelu, ki mu še danes blesti pred duševnimi očmi in je ožarjeno z najlepšimi uspehi načelo: glasha je za uho, ne pa za razum. To se pravi: skladatelj tako skladaj, da bo poslušavec v tvojih skladbah lepota za teboj lahko občutil, da mu bo takoj dostopna in se mu bo srce vnelo v čuvstvu, kakr'no si v skladbo položil. Tako pa more učinkovati le, če je lepa, blagodoneča, brez nepotrebnih trdot. Po tem načelu mojster še danes zavedno in samozavestno ravna; morda se ga prvotno tako izrazilo niti zavedalni, pa ga je po svojem notranjem čutu zadel. Zato se ni prida zmotil tisti, ki je dejal, da ga njegov moški zbor: „Nikar, nikar se me ne boj“ docela označuje in podaja v semenu takorekoč vse posebno izrazite osebnostne znake skladateljeve.

Takoj prvi hip te ovije neka plemenita, ljubka mehkoča in nežnost, ki pa — to se zdi potrebno poudariti — nima z mehkužno sentimentalnostjo prav nobenega stika. Njegova mehkoča in nežnost je zdrava, krepka, možka, viteška, rastoča iz tal, ki so pognojene — če treba — s samoodpovedjo.

Najlepši je tam, kjer je nastvarjal po najglobljem čuvstvu, notranjem navdihovanju; kjer ga je vabil mik od zunaj, želja po izrazitejšemu, novejšem oblikovanju, mu ni bilo v prid. Taka izkušnja je bila zanj, kot za vsakogar, doba, ki jo je posvetil višjemu glasbenemu učenju in proučevanju novejših glasbenih smeri. Pa se je vsega tega hitro otresel. Izmed njegovih velikih del kaže „Oljki“ nekaj sledi te negotovosti. V „Soči“ je že zopet sam svoj in popolnoma v ravnovesju; seveda je tudi iz „Soče“ vstala kleč: konec so mu narčevali trenutni zunanji razlogi, ki z glasbo nimajo stikov. Prav zato je „Assumptio“, od katerekoli strani jo gledamo, v celoti vendar le najbolj zrelo, najpopolnejše njegovo delo, ker je hotoma odklanjal vsakršen, njegovemu notranjemu čuvstvanju ne odgovarjajoč tuj vpliv in tujo pomoč.

Pri njegovem delovanju moremo torej zaslédovati razvoj samo v eni določeni smeri, ki se nam sama v sebi vedno popolneje očituje. Njegov razvoj je nujen in logičen kot razvoj rastline iz drobnega semena: je pač izprememba na zunaj, po obsegu, zunanji obliki, dozorelosti, toda vse to, kar pozneje v rastlini raste in zori, je po svojem bistvu in nespremenljivih lastnostih skrito že v semenu.

Pomen njegovega nastopa bi se dal strniti v sledeče točke:

1. Značaj njegovega dela je eklektičen, to se pravi: on iz vsega, kar naša doba rodi dobrega in lepega doma in drugod, izbira to, kar odgovarja njegovemu glasbenemu hotenju, to v sebi presnavlja ter na svoj posebni plemeniti način presaja na našo glasbeni vrtec in poizkuša za naše potrebe in razmere ustvariti nekaj enakovrednega. Pri tem je treba poudariti, da ni nerazsoden posnemavec, ampak on dela kot čebelica, ki na raznih cvetovih nabira snov, jo v sebi vso predela in prekuha ter nam nazadnje poda prečudno dehteči sladki med.

2. Zato ni čuda, če je pred vsem v cerkveni glasbi vedno nekako prednjačil; odlikuje ga neka izbrana gibčnost, izvrstna deklamacija, ki spretno gre za razvojem besedila in njega viški, pred vsem pa mehka voljnost, prožna nežnost, ki jo moramo tem bolj ceniti, ker jo je vedno gojil kot nekak nezavesten, iz globljega čuvstvanja protokajoč tih odpor proti strožji smeri cecilianskega gibanja, ki se je dolgo časa — rekel bi — čutne lepote in srčne toplote v cerkveni glasbi načelno poizkušala ogibati, dasi je tudi drugim skladateljem srce in čuvstvo drugače govorilo in se pri nikomer ni dalo vselej zatajiti. Posebno izrazit je bil v tej mečji smeri P. Angelik Hribar; razloček med obema sinovoma sv. Frančiška je ta, da je Sattnerjeva nežnost veliko bolj ognjevitá, rezná. Angelik bolj kaže neko otroško, naivno mehkočo, nežnost, ki posebno prija ženski duši, mehko, sladko vino je, Hugolinovo pa je kipeče, ognjevito, da duh njegov s silo udari v človeka in ga vsega napolni; poleg teh bolj zunanjih, blestečih lastnosti pa je tudi polno notranje moči; lepota in nežnost njegovih cerkvenih skladb ima značaj močne moške duše.

3. Prav to je pa tudi vzrok, da zbori takoj izprva niso toliko posezali po njegovih skladbah kot kesneje, ko si je z vztrajnostjo zrahljal zemljo in obvladal vso našo cerkveno glasbo, ji s svojimi zbirkami vtisnil pečat ter utiral smer. S svojimi skladbami je takorekoč siloma vlekel množice za seboj, jih hranil s tečnejšo pašo, jim čistil okus. Saj je n. pr. celo Foerster dvomil, ali bo zbirka „Slava Bogu“ našla odziva.

4. Ustvaril je množico silno porabne tvarine za cerkveno in svetno rabo in za vsakršno priliko od najpreprostejšega zbora do koncertnih skladb, katerih posamezne izpolnijo cel večer.

5. Prvi se je lotil skladb oratorijskega značaja opiroma simfoničnih pesnitev, ki so ob prvem proizvajanju silno dvignile zaupanje vsega naroda v lastne sile¹⁾). Njegovi oratoriji so nekako naivno zamišljeni, iz otroško preprostega mišljenja²⁾ se snujejo. In dasi je oprema velikanska: véliki orkester, zbori, solisti, orgle, je vendar razporedba pregledna, ustroj lahko umljiv, vsakomur dostopen. Instrumentacija je jako pestra, živa, in kar je zelo važno, ne preobložena, ampak zračna, vonjiva, instrumenti so značilno, iznajdljivo uporabljeni. Posebno ljubi trobila in jih zelo spretno in učinkovito uvaja; pa ne samo za moč, ampak tudi za iskrene učinke, ki naj pred vsem pogloblje notranje čuvstvovanje³⁾. V instrumentaciji se je nepričakovano izpopolnil, tako da ga med Slovenci pač nihče ne prekaša. Škoda, da je ta velika dela tako poredko moči slišati.

Poleg vsega tega je P. Hugolin Sattner tudi veliko pisal pred vsem o cerkveni glasbi, govoril, predaval.

In nazadnje še tega ne smemo pozabiti, da je izvrsten dirigent, kar kaže cerkvena glasba pri frančiškanih, dokazujejo izborni cerkveni koncerti, pri katerih je proizvajal dela s svetovnim glasom.

Kaj vse njegov neutrudni duh še snuje, ne vemo; ali se mu posreči dobiti besedilo, scenično učinkovito, da nam podari še opero?⁴⁾

Letošnje zimsko delo po naših odsekih.

Učimo se peti po notah!

Kdor pozna naše razmere, ve, da je največja ovira za večji razmah po naših pevskih društvih to, da pevci ne poznajo not, ne njih ritmičnih vrednot (trajanja), ne medsebojnega razmerja (intervalov). Zato naj bi vsak naš odsek letošnje zimske mesece porabil za to, da se pevci nauče peti po notah.

Težava je seveda največja ta, ker nimamo nobene popolnoma primerne pevske šole. Edina slovenska knjiga, ki jo je danes mogoče s pridom rabiti pri začetnem pouku v petju, so Nedvedove: „Vaje v petju“⁵⁾. Vendar pa je za začetek manj primerna; še le od tam, ko ima že razvito vso tonovsko vrsto, je knjiga dokaj pripravna. Nepotrebno in naravnost škodljivo pouku je to, da ima pod notami dolgo časa pisana njih imena (s črkami). Toda ker druge knjige ni, bo tudi ta dobro služila.

Pouk si mislimo takole urejen: Pri vsaki pevski vaji naj bi se pevci vsaj kake pol ure vežbali v teoriji. Vsak pevec naj bi si poleg knjige kupil še notni zvezek ali samo par listov notnega papirja, kamor si zapisuje, kar se vsako uro nauči.

Pred vsem je treba pevcem utrditi čut za ritem (trajanje posameznih not). Ker pa je malo časa, je ritmične vaje treba takoj zvezati s poznavanjem raznih stopenj v tonovski vrsti (skali), oziroma razvojem te vrste (škale).

Posebno važno je pri začetnem pouku to, da dobi pevec čut za značaj posameznih stopenj. Posamezne stopnje imajo namreč vsaka svoj poseben značaj, ki eno stopnjo po notranjem občutu od vseh drugih bistveno loži. Če bi hotel ta občut z besedo izraziti, bi jih na sledeči način označil:

¹⁾ Pokazalo se je tudi z obiskom teh koncertov, ki so bili po večkrat do zadnje vstopnice razprodani („Vnebozvetje“ n. pr. štirikrat zapovrstjo).

²⁾ Samo en posebno izrazit primer: mogočna slavnostna koračnica, ki vodi nebeščane k Marijinemu kronanju.

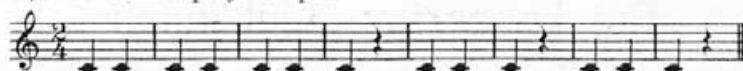
³⁾ Primeri samo nekaj resnično gorkih tonov basovske tube v „Soči“ in „Asumpeiji“.

⁴⁾ Če tega ni, bi bilo škoda truda in dobre glasbe; saj vemo, da največ oper ni propadlo zaradi slabe glasbe, ampak zaradi slabe drame same, ki niti na zunaj (scenično) ni bila učinkovita.

⁵⁾ Dobivajo se po vseh knjigarnah; stanejo menda 12 Kron.

Prva stopnja (c) mirno, varno počiva, sedi;
 druga stopnja (d) vstaja, raste, se razpotéguje;
 tretja stopnja (e) že stoji;
 četrta stopnja (f) z glavo nekam tišči, neko težo privzdiguje;
 peta stopnja (g) je težo odvdignila, in se z nekega visokega stališča veselo ozira, kot turist, ki pride na prvi vrh;
 šesta stopnja (a) iznova zelo navzgor vleče;
 sedma stopnja (h) je silno ostrá, bodeča, režoča in prav pod vrhom, kakor bi človeka nekaj v živo zbadalo;
 osma stopnja (c) je pa vrh, višek, kjer človek obstane, ker je dovršil svojo pot, prišel do cilja.

Prvo uro naj bi pevovodja razložil petero črt, violinski ključ, četrtno, četrtnsko pavzo, prvo stopnjo (c) z dvočetrtnskim taktom. Vaje za to si lahko sam sestavi. Celó pevci naj si jih za prihodnjo uro doma napišejo. N. pr.:

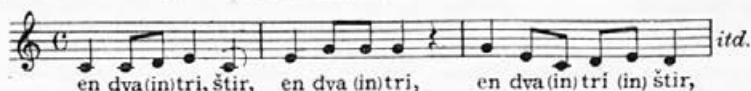

Najprej naj pevci vsako vajo z rokami tolčejo, to se pravi in vsako noto enkrat z rokama skup udarijo in roki drže sklenjeni do prihodnje note ki jo iznova udarijo. Tam, kjer je pavza (presledek), drže roki vsaksebi razmaknjeni do prihodnje note. Organist naj jim šteje ali še bolje bije takt. Ko gladko enakomerno tolčejo in pavze brez napake drže, naj začno peti: najprej: en, en, en itd. kjer je pavza, so čisto tihi; nato pojo: ee, ee, ee; nato zloge: mo, no, vo, in podobne. Nato se jim napiše še kaka vaja in se na enak način obdela. Pri tem dobe pevci pogum, ker se že takoj prvo uro nauče, peti po notah. Treba jim je povedati, da je samo še šest stopenj, ki se jih bo lahko naučiti, če bodo vztrajali.

Prihodnjo uro se moreta vzeti še druga in tretja stopnja in na enak način obdelovati kot prva. Kazalo bi vzeti tudi polovinke (nota, ki se drži dva udarca). Ker je veliko vaj težko pisati na tablo, si učitelj pri zadevanju stopenj lahko pomaga tako, da pevcem razne stopnje (en, dva, tri) s prsti kaže, pevci pa za njimi pojo: en, dva, tri, ali zloge: mo, no, vo, lo itd. Tudi polovinska (viseča) pavza je za to uro. Učenci naj tudi sami takt bijejo. V vaje kaže napraviti več pavz na različnih mestih (na težki in lahki dobi).

Tretjo uro pride na vrsto četrta stopnja, ki je jako važna pa tudi ko'ljiva zaradi poltona med e in f (na kar je treba pevce takoj opozoriti). Štiri četrtnski takt s taktiranjem in vajami. Dobro bi bilo, ako učitelj utegne pevcem peti razne že znane stopnje, ki naj jih ali samo ustmeno ugibajo, bolje pa, če jih z notami pišejo. Termata (postaja). Poučiti jih treba, da je prvi udarec v taktu močen, težek, zadnji vselej lahek, v $\frac{1}{4}$ taktu tudi drugi lahek, tretji težek. Pri petju po notah naj tako poudarjajo: prva četrtnika je močna, druga in četrta bolj tihi. Celotinka (cela nota) in cela pavza.

Četrto uro še peto stopnjo, ki jo uho posebno lahko spozna, grlo pa zadene. Ker pevci že poznajo stopnje v obsegu trizvoka, se jim trizvok takoj pokaže in naj se večkrat zapoje, najprej razdeljeno: en, tri, pet; 5, 3, 1; 3, 1, 5; 3, 5, 1; 1, 5, 3; 5, 1, 3; nato pa zboru: nekaj pevecv poje: en, nekaj: tri, nekaj: pet; seveda naj se menjajo med seboj. To napravi veliko veselja. Hkrati naj se vzamejo osminke. Pri štetju po udarcih se vtika vmes „in“, da se osminke natančno razdele po dve na en udarec.

Peto uro se vzame šesta stopnja s primernimi vajami (seveda tudi na prste, na pomoč mora zdaj še druga roka s palcem). Vsako vajo, ki se napiše na tablo, morajo učenci vselj najprej z rokami ritmično pretolči. Paziti je treba na strog ritem (takt): vse četrtnike enako dolge, prvi udarec močnejši kot ostali itd. Tri četrtnski takt (s poukom, da je drugi udarec tudi lahek). Pika pri notí (podaljša noto za polovico).

Šesto uro (če so v prejšnjih stopnjah utrjeni, se vzameta 7. in 8. stopnja. Hkrati se vzame trizvok v obsegu oktave (razdeljen in v zboru). Vaje v petju cele tonovske vrste v obsegu oktave. Opozoritev na polton med 7. in 8. Zadevanje vseh stopenj od prve navzgor: 1, 2; 1, 3; 1, 4; 1, 5; 1, 6; 1, 7; 1, 1 in narobe; namesto „osem“ zopet začnemo peti „en“; navzdol obrnjen palec pomeni osmo stopnjo oz. oktavo prve, zgornjo prvo stopnjo.

Če si kake stopnje pevci ne morejo dobro v spomin vtisniti, se ena ura pouka pridene.

Ko je tonovska vrsta na tak ali podoben način razvita, se lahko začno za pomoč rabiti Nedvedove: „Vaje v petju“ in sicer tam, kjer nastopi s celo tonovsko vrsto (ali škalo). Prejšnje strani se brez škode lahko izpuste. Za ritmični čut naj se vsaka nova vaja najprej tolče, potem še le poje, poje pa po stopnjah: en, dva, tri, štir, pet, šest, sem¹⁾, en; no, mo, vo, la, lu itd. c, d, e, f itd.

Pevci, ki se bodo premagali in se skozi Nedvedovo knjigo pregrizli, naj bodo uverjeni, da so s trudom in delom nekaj zimskih ur prihranili sebi desetkrat več truda; zakaj petje jim pojde, ko se navadijo zadevati po notah, desetkrat hitreje in lažje od rok. Bog daj veliko sreče in vztrajnosti to zimo vsem našim pevcem in njih vaditeljem! K.

Pet koncertov „Ljubljane“.

V poletni sezoni je priredila „Ljubljana“ pet koncertov s približno enakim sporedom in sicer 13. avgusta v Doljni Lendavi, 14. avgusta v Murski Soboti, 15. avgusta v Turnišču, 13. septembra v Ljubljani in 18. septembra v Šmartnem pri Litiji.

Ne bom se tu podrobno pečal z oceno posameznih nastopov, pudariti hočem le značilnosti, ki spremljajo koncertiranje „Ljubljane“ po deželi.

Tradicija naših večjih koncertnih pevskih zborov je, da ostajajo s svojo umetnostjo večji del v ozkem krogu meščanske inteligence, deloma tudi meščanskega proletarjata. Ljudstvo na deželi, ki tvori jedro naroda, jih ne sliši in ne uživa nikdar razen posameznikov, ki so toliko navdušeni za lepo pesem, da si s precejšnjimi osebnimi in gmotnimi žrtvami preko prometnih in stanovanjskih težav pomagajo do večernega koncerta v Ljubljani.

„Ljubljana“ se zaveda, da je članica Slov. soc. zveze in si je zato naložila nalogo, da širi prosveto med narodom s tem, ta ga tudi v umetniškem in estetičnem oziru vzgaja in dviga. Zato je treba iti s pesmijo med narod. Kakor je to velika osebna žrtev za pevski zbor, tako je na drugi strani dvojna korist. Lepo in umetniško predavana pesem blažilno vpliva na srca ter račičuje estetični čut, obenem pa imajo pevovodje in pevski zbori po deželi priliko slišati, kako se mora peti, da pesem dosega svoj namen. Če hočemo še tretjo korist, je pa ta, da ljudstvo spozna lepoto svojih narodnih pesmi — če se le-te pojo — in jih vzljubi, spozna lepoto slovenskih umetnih pesmi ter mu zraste narodni ponos. Ne bi tega zapisal, ko se ne bi to v Prekmurju tako očitno pokazalo. Staremu možu so ob zvokih slovenske popevke polzele solze po licu in je vzkliknil: „Toliko časa smo bili pod Mažari, pa nam niso nikdar kaj takega pokazali.“ Ljudstvo je bilo najbolj navdušeno, ko je slišalo peti svoje lastne prekmurske narodne pesmi in obenem ob umetniškem izvajanju istih šele začutilo, kako lepe da so. Zato se ne bojim reči, da je en tak koncert na deželi večje kulturno delo kot trije prvovrstni koncerti v Unionovi dvorani v Ljubljani.

„Ljubljana“ se zaveda svoje misijonske naloge in se zato v ta namen poslužuje primernih sredstev. Otroku ne boš razlagal trigonometrije in ljudskošolskim učencem ne boš predaval o Kantovem kategoričnem imperativu. Vzgajati in učiti je treba po načelu: od znanega na neznano. Zato si „Ljubljana“ pri svojem delu najrajši izbira narodne pesmi, katere poda ljudstvu v dovršeni obliki, ter take umetne pesmi, ki so lažje razumljive. Zanimivo je, da je pred prekmurskimi koncerti neka odlična osebnost v Prekmurju „Ljubljano“ opozorila — dasi po nepotrebnem — naj sprejme v program kolikor mogoče le narodni pesmi, umetne pa le take, ki so ljudskemu umevanju pristopnejše. Opozorilo je prišlo zato, ker je nekoliko preje neki drugi zbor prepeval v Prekmurju, toda je baje doživel fiasko samo radi tega, ker so bile na programu preumetne pesmi. Najboljše je pogosto sovražnik dobrega. Za publiko na deželi je pa treba lažje duševne hrane kot za ljubljansko unionsko publiko, ki ima vedno med seboj celo vrsto glasbeno visoko naobrazanih ljudi in spadajo tudi nemuzikalni udeleženci večinoma k inteligenci.

V zavesti svoje kulturne naloge je priredila „Ljubljana“ četrti koncert 13. septembra v Ljudskem domu v Ljubljani kot poučen koncert za udeležence cerkveno-glasbenega tečaja. 70 pevovodij z dežele se je ob izvajanju „Ljubljane“ učilo, kako je treba poučevati in skladno predavati. Morda z nobenim predavanjem, ki so ga organisti slišali tekom dveh dni niso toliko pridobili kot pri tem koncertu.

Kar se tiče zbora samega, moramo priznati, da je v kratki dobi znatno napredoval. Glasovi so se ustalili, drug ob drugem opilili in ugladili. Kar preje ni bilo v toliki meri, se sedaj res zlijejo v lepo harmonično enoto. V Prekmurju je moral zbor nastopiti na prostem, vsled česar se je čutila pri prvem nastopu (v Doljni Lendavi) neka negotovost, ki pa je že pri drugem koncertu (v Murski Soboti) popolnoma izginila. Najboljše izvajanje je bilo pri četrtem koncertu (v Ljudskem Domu), kjer so prišle vse nianse do prave veljave. Bil je to dosedaj sploh najboljši nastop „Ljubljane“. V Šmartnem je moral zbor peti na igralskem odru, kar na petje vedno nepovoljno vpliva. Moški glasovi so se izgubljali v kulisah in sufitih, kar je celoti nekoliko škodovalo.

¹⁾ Namesto „sedem“ naj se rabi ruska beseda „sem“, kar pomeni sedem; to pa zaradi tega. Da imamo en sam zlog.

Zelo dober vtis je na poslušalce vedno napravil pester spored. Najprvo par umetnih od najboljših naših skladateljev, potem pa narodne: slovenske, srbske (v čudovito lepi Mokranjčevi harmonizaciji), črnogorske, hrvatske, prekmurske in medjimurske. Poslušalci so imeli priliko spoznavati značilne razlike med narodnimi pesmimi jugoslovanskih plemen in skupin, obenem pa je bil to tudi majhen donesek k notranjemu u edinjenju našega troimenega naroda. Fr. Zabret.

Narodna pesem v sekiricah.

(M. Bajuk.)

FOERSTER ANTON: Gorenjski slavček. Opera; klavirska partitura v založbi Glasb. Maticе v Ljubljani. V operi so sledeče nar. pesmi vpletene: Sijaj, sijaj solnčece, za meš. zbor. — Al me boš kaj rada imela? Za meš. zbor in bariton, oziroma ženski zbor in sopr. — Delaj, delaj, dekle pušeljce! Za meš. zbor. — Glej, glej, kak mimo gre! Za meš. zbor. — Mizo sem ribala. Za žen. zbor. — Ne grem domu, za meš. zbor. — Mi ptica zapoje, pa sam ne vem kje. Za sopran. — Zdaj pa veseli vsi (Bratec veseli vsi). Za meš. zbor. — Popotnik. Za moš. zbor. Natisnjena v Liri I št. 31 glej Družovič! — Planinar. Za moški zbor. Natisnjena v Liri II št. 17. Glej Družovič! — Ko dan se zaznava. — Preljubo veselje, oj, kje si doma? — Mi smo štirje vsi pastirje. — Bleško jezero. — V Gorenjsko oziram se skalnato stran. Fleišmanov napev. Za šesterogl. meš. ozir. čvetero gl. moš. zbor. V pesmarici dr. sv. Moh. zv. I. št. 11—15. Te številke tvorijo za se „Kitico slov. nar. pesmi“, ki je prišla na svetlo litografirana po glasovih davno prej. — Pridi Gorenje! Za moš. zbor. V pesmarici dr. sv. Mohorja, II. zv. št. 20. — Prijatli, zdaj vesel hodimo! Za moški zbor. Ravnotam št. 23. — Kje so moje rožice? Planinar. Za meš. zbor. Ravnotam št. 67 in 68. — Kdor ima srce. Za meš. zbor. Ravnotam št. 74 in Sneg za to leto slovo je že vzel. Za meš. zbor št. 75. — Preljuba, pa zdrava ostani! Za moški zbor. V pesmarici Glasb. Maticе I. 1897, št. 45 in v Žirovnikovih nar. pesm. IV. zv. št. 17.

GERBIC-MALENSĚEK: Narodne pesmi z napevi. Založila Glasb. Matica v Ljubljani 1890. Natisnili Blaznikovi nasl. Za moški zbor. Vsečina: Lisica je prav zvita zver! — Janko, kaj se kujaš? — Solnce mi rajža. — Lepših ljudi pa na sveti ni! — Spomladi vse se veseli. — Danes ta dan. — Gospod je poslal medveda ven. — Prvo leto ko sem služil. — Kje so tiste ptičice? — Ljuba si pomlad zelena. — Cigan' pod lipo rajajo. — Mi smo lovci zgodaj vstali. — Bog je pa ustvaril oj zemljičo. — K mizi ste sedli, pili in jedli. — Soptičke skup zbrane, v planinco lete. — Oh, oh, ura že bije. — Solnce sije, luč gori. Gerlica slovenska, VII zv.: V log' eno hišico imam. Za meš. zbor. Dalje.

Vestnik „Pevske zveze“.

Občni zbor Pevske zveze. V nedeljo, 9. oktobra 1921. se je vršil v Ljubljani v Unionu drugi redni občni zbor Pevske zveze ob navzočnosti do 200 zastopnikov raznih pevskih zborov in odsekov ter članov pevskih društev. Predsednik dr. Fr. Kimovec je otvoril zborovanje, pozdravil vse navzoče zastopnike in člane zborov ter na zborovanje došle goste in sicer zastopnika SKSZ dr. N. Velikonja, Orlovske zveze L. Tomažiča, akad. star. prof. Puntarja. V svojem poročilu je poročalo delu, ki ga je napravila P. Z. v tekočem letu, o težkočah in o ciljih, ki jih zasleduje PZ od svojega začetka. Omenjal je zlasti veliko požrtvovalnost, ki jo kažejo vsi odborniki za procvit te najmlajše veje v naši kulturni organizaciji. Ako bo započeto delo rodilo vsako leto tak sad, kakor ga vidimo pred seboj letos, potem lahko z veselim srcem gledamo v bodočnost, ki se nam kaže tako velika, da smelo lahko trdimo, da bomo v najkrajšem času stvorili pevsko falango od Soče do Drave, kjer bomo pokazali vsemu svetu veliko moč in lepoto naše krasne pesmi. Po njegovem obsirnem poročilu je pozdravil navzoče zborovalce P. Z. zastopnik SKSZ dr. Narte Velikonja, poudarjajoč vzvišen pomen in lepo delovanje P. Z. in končujoč z željo, naj bi hodila P. Z. po začetni poti tako naprej in bi s svojo pesmijo budila zavest in ponos Slovencev.

Nato je podal predsednik besedo ravnatelju dr. J. Mantuaniju, ki je v skoro enournem vseskozi dovršenem predavanju razlagal in pojasnjeval zgodovino slovenske, oziroma jugoslovanske narodne pesni. Izvajanjem g. predavatelja so poslušalci z zanimanjem sledili in mu priredili po končanem predavanju hurne ovacije.

Po predavanju so prišla na vrsto razna poročila. Iz tajnikovega poročila posnemamo, da je obsegalo delovanje P. Z. letos izpeljavo organizacije, skupnih prireditvev in izpolnitev strokovnega glasila. Notranje delo se je raztezalo na reševanje dopisov, katerih izkazuje vložni zapisnik 782 in izposojevanje not. Važnejši dopisi in prošnje so se obravnavale v odborovih sejah, katerih je bilo 12. Važnejši sklepi teh sej so bili:

1. pevske prireditve po deželi za časa katol. shodov.
2. občni zbor in pevska prireditvev P. Z., ki bi se morala vršiti v Kamniku, pa smo jo vsled ovir predstavili na 9. oktober t. l. v Ljubljani.
3. osnutek pevske knjižnice,
4. izdaja pesmarice koncem leta,
5. poslovnik.

V tem letu smo tudi uredili pisarno, ki je zaenkrat v sobi Slov. gl. dr. „Ljubljane“ v Ljudskem domu v Ljubljani. Pogresamo samo inventarja in treba bo misliti na nabavo najnujnejših stvari, ki se v vsaki pisarni rabijo. — Vseh v P. Z. včlanjenih zborov je do danes 103, vseh pevcev okoli 2000. Precej včlanjenih zborov je do danes ni poslalo preglednic, vsled česar ne moremo imeti natančnega pregleda in vsled tega tudi do sedaj nismo mogli izdati v „Pevecu“ društvene statistike. — Ob kat. shodih in ob drugih danih prilikah zlasti ob važnejših prireditvah smo organizirali pevška okrožja, katerih je do sedaj pet. Zelo dobro je organizirana gorenjska in celjska okolica, najslabše pa belokranjska in okolica Novega Mesta. — Razveseljivo dejstvo je, da je zavzemanje za našo P. Z. tudi po drugih deželah precej veliko. Zlasti s Hrvatske in Bosne, pa tudi s Srbije dobivamo dopise polne navdušenja za našo lepo kulturno delo. Dobre zveze imamo po „Pevecu“ zlasti tudi med našimi rojaki v Ameriki in pa pri bratih Čelih. — Na koncu omenja še veliko važnost poročanja o delovanju posameznih društev in poziva zlasti pevovodje, predsednice in tajnike društev naj pridno dopisujejo in pošiljajo na zvezo posebno vabila svojih prireditev.

Tajnikovemu poročilu, katerega so sprejeli navzoči zastopniki brez debate na znanje, je sledilo blagajnikovo poročilo. Posebno omenja v poročilu naklonjenost vis. pokrajinske vlade za Slovenijo, ki se v vsaki pisarni rabijo. — Vseh v P. Z. včlanjenih zborov je do danes 103, vseh pevcev okoli 2000. Precej včlanjenih zborov je do danes ni poslalo preglednic, vsled česar ne moremo imeti natančnega pregleda in vsled tega tudi do sedaj nismo mogli izdati v „Pevecu“ društvene statistike. — Ob kat. shodih in ob drugih danih prilikah zlasti ob važnejših prireditvah smo organizirali pevška okrožja, katerih je do sedaj pet. Zelo dobro je organizirana gorenjska in celjska okolica, najslabše pa belokranjska in okolica Novega Mesta. — Razveseljivo dejstvo je, da je zavzemanje za našo P. Z. tudi po drugih deželah precej veliko. Zlasti s Hrvatske in Bosne, pa tudi s Srbije dobivamo dopise polne navdušenja za našo lepo kulturno delo. Dobre zveze imamo po „Pevecu“ zlasti tudi med našimi rojaki v Ameriki in pa pri bratih Čelih. — Na koncu omenja še veliko važnost poročanja o delovanju posameznih društev in poziva zlasti pevovodje, predsednice in tajnike društev naj pridno dopisujejo in pošiljajo na zvezo posebno vabila svojih prireditev.

Tajnikovemu poročilu, katerega so sprejeli navzoči zastopniki brez debate na znanje, je sledilo blagajnikovo poročilo. Posebno omenja v poročilu naklonjenost vis. pokrajinske vlade za Slovenijo, ki se v vsaki pisarni rabijo. — Vseh v P. Z. včlanjenih zborov je do danes 103, vseh pevcev okoli 2000. Precej včlanjenih zborov je do danes ni poslalo preglednic, vsled česar ne moremo imeti natančnega pregleda in vsled tega tudi do sedaj nismo mogli izdati v „Pevecu“ društvene statistike. — Ob kat. shodih in ob drugih danih prilikah zlasti ob važnejših prireditvah smo organizirali pevška okrožja, katerih je do sedaj pet. Zelo dobro je organizirana gorenjska in celjska okolica, najslabše pa belokranjska in okolica Novega Mesta. — Razveseljivo dejstvo je, da je zavzemanje za našo P. Z. tudi po drugih deželah precej veliko. Zlasti s Hrvatske in Bosne, pa tudi s Srbije dobivamo dopise polne navdušenja za našo lepo kulturno delo. Dobre zveze imamo po „Pevecu“ zlasti tudi med našimi rojaki v Ameriki in pa pri bratih Čelih. — Na koncu omenja še veliko važnost poročanja o delovanju posameznih društev in poziva zlasti pevovodje, predsednice in tajnike društev naj pridno dopisujejo in pošiljajo na zvezo posebno vabila svojih prireditev.

Iz revizijskega poročila spoznamo veliko delo, ki so ga napravili odborniki P. Z. in člani „Ljubljane“ zlasti z upravo „Peveca“, dalje da so vse knjige v najlepšem redu in pravilno in natančno vodene. Revizorja sta predlagala, naj izreče občni zbor zahvalo vsem, ki so pomagali odboru pri njegovem delu, glavnemu odboru in art. odseku pa naj podeli absolutorij s pohvalo. Poročilo revizorjev je bilo soglasno sprejeto. — Predno preide predsednik k naslednji točki: volitev odbora, art. odseka in revizorjev, poroča, da je sedanja sestava odbora zelo nepraktična, ker odborniki z dežele, zlasti iz oddaljenih krajev ne morejo hoditi k sejam. Vsled tega predlaga, naj se izvolijo za odbornike le člani iz bližnje okolice, po deželi naj bi se pa določili referenti, ki bi imeli iste pravice kot ostali odborniki, pa brez obveznosti hoditi k sejam. Predlog predsednikov je bil soglasno sprejet.

Nato je sledila volitev. Za predsednika je bil predlagan in z viharnim navdušenjem izvoljen zopet dosedanji predsednik dr. Kimovec. Za odbornike so bili izvoljeni: dr. Fr. Logar, Fr. Fr. Zabret, R. Wagner, J. Reven, J. Pestotnik, J. Zdešar, A. Lavrič, M. Bajuk, F. Pajk, P. F. Zaje, V. Tome, V. Jeloučnik, vsi iz Ljubljane; J. Mihelčič iz Sore; J. Zabavnik z Iga; J. Breskvar iz Dola; J. Požun iz Sulednika; S. Savinšek iz Kamnika; A. Torkar z Vrhnike; J. Mazovnik z Ježice; J. Jane iz Radovljice. — Mandati se razdele pri prvi seji. V art. odsek so bili izvoljeni: konz. sv. P. H. Sattner, prof. St. Premrl, kanon. dr. F. Kimovec, urad. A. Lavrič, ured. Fr. Zabret, prof. M. Bajuk, vsi v Ljubljani. — Za revizorje: Anton Medved in Franc Aleš, oba v Ljubljani. — Članarina za prihodnje leto se določi za vsako društvo na 60 K, zato pa dobe društva glasilo zastoj. Določitev kraja in časa zvezin in okrožnih prireditev ter občnega zbora prepusti občni zbor odboru, ki naj stopi v stik z lokalnimi činitelji, zlasti z okrožnimi referenti. — Na predlog predsednikov imenuje občni zbor z velikim navdušenjem in pritrjevanjem častnimi člani Pevske zveze zaslužna glasbenika konzist. svetnika P. Hugolina Sattnerja in duhov. svetnika Jakoba Aljaža. — Po nekaterih vprašanjih in povabilu na popoldansko prireditev se zahvali predsed. za vztrajno sodelovanje in zaključil ob 1/2 1. popoldne lepo uspeli občni zbor. Dalje.

Nove skladbe.

KARLO ADAMIČ: Slovenski akordi. Zbirka 22 (oz. 32) mešanih in moških zborov I. in II. zvezek. Uglasbil K. A. stolni kapelnik v Senju. V Ljubljani 1921. — Jugoslovanska knjigarna. Vsega skupaj je torej 54 pesmi, postavno število! Marsikaj čeden domislek je v tej množici. Marsikaj pa gotovo ni hvalevredno, česar v tako številni zbirki tudi ne moremo pričakovati. Krajše stvari so v obče boljše, pri dolgih mu pa malo sapa pohaja, tako, da hočejo po večjem malo dolgočasne postajati. Zajemljivo je opazovati, kako pri znanem besedilu nanj vplivajo prvotne skladbe. Nekaj je tudi narodnih napevov porabljenih, vendar pa te označbe pogresamo. V celoti so skladbe preproste, lahke, vsakemu zboru dostopne. Kako neokretnost bi bilo že še tudi dobro odstraniti; škoda da zbirka ni tako skrbno urejena kot n. pr. zbirka njegovih Marijinih pesmi. Zbori ki jim nedostaja lažjih pesmi bodo brez dvoma radi po njih segali, zlasti ker jih veliko zloženih takorekoč po „narodnih motivih“.

EMIL ADAMIČ: Nočne pesmi. Samospevi za nizki glas s klavirjem. Založila in izdala „Jugoslovanska knjigarna“. V Ljubljani 1921. Pet pesmi za bas je zbranih. Posebno učinkovite so zadnje tri: „Ave Marija“, silno nežna, ki ji venomer pozvanja zvonček v mili mali terci; „Pesem nočnega čuvaja“, navno groteskna reč; „Nocoj je pa svetla noč“ — srborita fantovska, ki je vselej užgala velik ogenj. — Adamič v teh pesmih očitno išče novih potov; ognjevitějšíh, globljih barv se mu je zahotelo, tako da bi zlasti prve tri pesmi lahko imenovali študije za nove barvene učinke. Vendar pa je znal Adamič tudi tem študijam vdihniti življenja, tako da niso samo študije, ampak res pesmi.

K.

Glasbena poročila.

„LJUBLJANA“ je dne 7. nov. t. l. svojemu novemu častnemu člani zlatomašniku Jakobu Aljažu¹⁾ izročila srebrn latorov venec. Zbor je najprej zapel dve Aljaževi: „Ne zveni mi“ in „Domorodno iskrico“. Nato je društveni predsednik slavil Aljažu kot izrednega delavca na verskem, planinskem in glasbenem polju in pri tem posebno poudarjal Aljaževe zasluge, ki je s svojo „Mohorjevo pesmarico“ največ pripomogel, da se je petje po Slovenskem tako krasno razvilo. Njegov govor je izzvenel v misli, da se prej porušijo stene Triglava, preden iz sre hvaležnih pevcev izgine slavljencevo častito ime. Na predsednikov poziv so pristopile tri odbornice in Aljažu izročile znak častnega članstva, srebrni venec, ki ima na vsakem listu urezani dve imeni pevcev oz. pevk natančno po njih lastnoročnem podpisu (faksimile). Slavljence se je zahvalil v govoru, ki je vsled svoje duhovitosti in šegavosti zbudil največjo veselost, da se je dvorana tresla od gromkega smeha, tako da je bila Aljaževa zahvala pravzaprav višek vsega večera. Aljaža je ob nastopu pozdravil moški zbor z njegovo pač najbolj razširjeno pesmijo: s „Triglavom“, pa je prvi del ves utonil v bobnečem ploskanju v čast slavljence, ki se nikakor ni moglo poleči. — Zbor sam, ki je izprva skoro da hotel kazati neko majhno negotovost je od pesni do pesni lepše pel. Posebno sta ugajali nežni, prečudno melodiozni slovaški narodni, dalje prekmurska: „Marko skače“; najsilnejši vtis je pa napravil Mokranjčev „X. rukovet“ srbskih narodnih z Ohrida. Na vso moč lepo so se prelivale nežne, mile pesmi z junaškimi, največja nežnost in najmogočnejša sila sta si podajali roke. Tu je zbor pokazal, kaj zmore resno, stremljenje pod roko ognjevitega pevovodja.

„GLASBENA MATICA“ je teden dni kasneje priredila žalni koncert za rajnikom kraljem Petrom. Izvajali so cerkvene skladbe vzhodnega obreda v staroslovenskem jeziku: Hrističevo „Opelo“ (pogrebna svečanost), Foersterjevo: „Umrli je mož“, Mokranjčev: „Hvalite Gospoda!“ in Čajkovskega: „Gospodi pomiluj!“, „Otče naš in Hvalite Gospoda!“ „Opelo“ je vodil Hubad, ostale zbere Michl. Hubad, kot vedno, vse do vlakenca odtehtano, Michl pa jo je udaril bolj na ognjevito plat. Skladbe so napravile silen vtis, ki ga je povečeval še v črno odeti oder z velikim križem na črnem ozadju. Naša cerkvena glasba bi se mogla pri slovanskih cerkvenih skladateljih jako srečno oploditi; tudi bi se marsikak spev mogel tudi pri nas v cerkvi peti, treba bi bilo samo besedilo prevesti v slovenščino.

Razne vesti.

DR. GOJMIR KREK, dolgoletni urednik „Novih akordov“ in tenkočuten glasbeni sodnik, je bil za l. 1920/21 izvoljen za rektorja²⁾ ljubljanske univerze. Njegovo glasbeno delovanje je za razvoj novejšje glasbe pri Slovencih velikega pomena. Iz njegovih skladb veje izbran pogosto dražljiv dih. Izvršene so z veliko spretnostjo, občutje je izborno zadeto. Škoda, da mu stanovski posli več ne dovoljujejo posvečevati se glashi.

EMIL ADAMIČ, znani skladatelj in naš sotrudnik je prevzel glasbeno vodstvo na ljubljanski pripravnici.

NOVE OBHAJILNE OZ. BLAGOSLOVNE PESMI namerava izdati dr. Kim o v e c. Pesmi so vse pisane v meri kakor jo ima Tantum ergo, tako da so vse primerne tudi za blagoslov po rimskem obredu. Skladbe so v celoti lažje kot njegove mašne.

„GLASBENA MATICA“ bo to leto praznovala 50letnico svojega obstoja. Priredila bo več raznolikih koncertov v katerih bo poizkušala predočiti razvoj slovenske glasbe v zadnjih 50 letih. Nastopali bodo solisti (Betetto, Rijavec, Križaj, ga. Ločotova in drugi), zbor in orkester, samostojno in oba skupaj.

FILHARMONIČNA DRUŽBA, ki je bila prvotno samo glasbeno društvo, ki je gojilo tudi slovensko glasbo, pa so si jo kasneje Nemci popolnoma osvojili, je prešla zopet v slovenske roke. Novi predsednik ja skladatelj A. LajoVie. Važna je ta pridobitev zato, ker ima lepo dvorano, primerno za srednje velike glasbene prireditve, predavanja, solistovske, komorne koncerte. Dolej je bil še ta križ, da je imela poštna uprava v dvorani svojo glavno zalogo, pa se z decembrom vendar le preseli.

ZA RAVNATELJA ZAGREBSKE OPERE je bil imenovan skladatelj Peter Konjović, najbolj znan po svoji operi: „Vilin veo.“

BOŽIDAR ŠIROLA, mladi, nadarjeni hrvatski skladatelj je dosegel na zagrebški univerzi d o k t o r a t iz glasbene znanosti.

¹⁾ Rojen je bil l. 1845., zlato mašo je imel letos 25. julija.

²⁾ Rektor je najvišji voditelj univerze (visoke šole); pri vodstvu mu pomaga pet dekanov voditeljev posemeznih fakultet (oddelkov).

Za dobro voljo.

PRI PRIJATELJIH JE TREBA IZBIRE. Nekje — kje, se ne pove — so imeli v operi dokaj mladega, pa že zelo nervoznega ravnatelja. Pa so dobili tudi novega precej starega fagotista. Kot bi ga škorpion picil, je šnil pri vaji z orkestrom ravnatelj kvišku in nad ubogega fagotista: „Če boste to tako igrali, ne bova prijatelja!“

„Šaj tudi nočem biti,“ je stari gospod mirno odvrnil, „jaz sem pri svojih prijateljih zelo izbirčen.“

NAJBOLJ MODERNA GLASBA. „Gospod kapelnik“, je oprášal pozavnist¹⁾ pri skupni vaji neke nove skladbe: „ali naj ne bo tu v tretji pozavni **f** namesto **fisa**? Fis se ne sliši prav.“

„Le pusti **fis**“ godrnjal njegov tovariš, ko je kapelnik iskal po partituri. „Bo že prav tako. Pri te sorte muziki je vendar vedno tako: „Če se prav sliši, gotovo ni prav. Če se pa narobe sliši, je gotovo prav.“

TUDI! A: „Mladima zakoncema tam zraven nas, se zdi, nič koj sijajno ne gre?“

B: „Ljubi Bog, kako naj bi bilo drugače? On je glasbenik, ona pa tudi nič nima...“

Listnica uredništva.

J. E. G.: Vaš moški zbor: „Kosa“ pričebimo v prih. letniku. — F. Kr.: Nekaj Vaših harmoniz. narodnih izide prih. leto. Ali „Planinski zvončki“ nimajo nobene druge kitice? — Skladateljem: Ker potrebujemo veliko izbire za ves letnik, prosimo, da nam pošljete čim več skladeb. Pred vsem želimo primeroma lahkkih, kratkih in srednje dolgih skladeb, ki imajo kaj življenja v sebi. Skladbe bomo tudi vsaj malenkostno nagradili.

Glasbenim pisateljem: Priporočamo se za kakršne koli prispevke glasbene vsebine. Nič bi tudi zoper to ne imeli, če bi nam kak pisatelj napisal leposlovno sličico iz glasbenega življenja.

Kaj bo prihodnje leto s „Pevcem“? Nič posebnega ne obetamo, upamo pa, da bo naš list vsaj v taki meri, če ne v večji, zadovoljeval svoje naročnike. Prijatelj se pridobiva vedno več med pevci, pa tudi med skladatelji in glasbenimi pisatelji in strokovnjaki. Najbolj potrebno je, da pridobimo še novih naročnikov. Čim več jih bo, tem lažje bo list izhajal. Število naročnikov bi se moralo vsaj podvojiti, tako da bi se list tiskal v 2400 izvodih. To je kaj lahko doseči, ako vsak dosedanji naročnik med pevci pridobi samo enega novega. Cena je tako nizka, da marsik do komaj verjame, da je res: samo 40 K za vse leto.

¹⁾ Pozavnist igra na pozavno, to je veliko trobento, ki grmi kot sodnji dan.

Pevski zbor na Ježici pri Ljubljani.